

Advies

(A)1837

11 oktober 2018

Advies over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe

Artikel 11 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING	3
2. WETTELIJK KADER.....	4
2.1. Rechtsgrond voor huidig advies	4
2.2. Verordening (EU) 2017/2196	5
3. OPMERKINGEN BIJ HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT.....	7
3.1. Voorafgaand	7
3.2. De goedkeuringsbevoegdheden voor de federale minister bevoegd voor energie	7
3.2.1. De goedkeuring van het systeembeschermingsplan en het herstelplan	8
3.2.2. De goedkeuring van de aangelegenheden bedoeld in artikel 4(2), (a) tot (d) en (g), van de Europese netcode E&R.....	10
3.2.3. De informatieverplichting voor de netbeheerder	10
3.3. Overige opmerkingen	11
4. CONCLUSIE	12
BIJLAGE	13

1. INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) ontving op 24 september 2018 van de Algemene Directie Energie het verzoek, met machtiging van de federale minister bevoegd voor energie, om advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe.

Volgens deze brief dd. 21 september 2018 beoogt dit ontwerp « à accompagner l'entrée en application du Règlement (UE) 2017/2196 de la Commission du 24 novembre 2017 établissant un code de réseau sur l'état d'urgence et la reconstitution du réseau électrique (le "Règlement"). Ce Règlement prévoit en son article 4 un ensemble d'obligations relatives à l'approbation et l'information des plans de défense et de reconstitution. Ces plans définissent en particulier les actions entreprises par le gestionnaire de réseau et les utilisateurs en cas d'urgence ou de relance du réseau de transport d'électricité, et constituent de ce fait la pierre angulaire de notre sécurité d'approvisionnement et de notre politique de crise ».

Voor haar advies beschikt de CREG over een termijn van veertig dagen met toepassing van artikel 23, §2, vierde lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. Wat betreft de termijn voor advies vermeldt de Algemene Directie Energie in haar brief van 21 september 2018 het volgende: *“Le Règlement prévoit, en son article 4, §4 et 5, que le gestionnaire de réseau soumet pour le 18 décembre 2018 au plus tard les plans de défense et de reconstitution pour information ou le cas échéant pour approbation. Il est donc essentiel que ce projet d'arrêté royal entre en application au plus vite, et au plus tard le 17 décembre 2018. Nous espérons que vous pourrez tenir de cet impératif temporel dans la remise de votre avis ».*

Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (in het Nederlands en het Frans) is als bijlage bij dit advies gevoegd.

Het directiecomité van de CREG heeft dit advies goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 11 oktober 2018.

2. WETTELIJK KADER

2.1. RECHTSGROND VOOR HUIDIG ADVIES

1. Met toepassing van artikel 11 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) stelt de Koning een technisch reglement op voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe na advies van de CREG en overleg met de netbeheerder. Met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de elektriciteitswet bepaalt het technisch reglement inzonderheid:

1° de technische minimeisen voor de aansluiting op het transmissienet van productie-installaties, distributienetten, uitrusting van direct aangesloten afnemers, koppellijnencircuits en directe lijnen, de aansluitingstermijnen evenals de technische modaliteiten die de netbeheerder toelaten toegang te hebben tot de installaties van de gebruikers en maatregelen te nemen of te laten nemen met betrekking hiertoe indien de veiligheid of de technische betrouwbaarheid van het net dit vereist; alsook de termijnen voor aansluiting;

2° de operationele regels waaraan de netbeheerder onderworpen is bij zijn technisch beheer van de elektriciteitsstromen en bij de maatregelen die hij dient te treffen om het hoofd te bieden aan problemen van overbelasting, technische mankementen en defecten van productie-eenheden;

3° in voorkomend geval, de prioriteit die in de mate van het mogelijke, rekening houdend met de noodzakelijke continuïteit van de voorziening, moet worden gegeven aan de productie-installaties die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen, of aan eenheden van warmtekrachtkoppeling;

4° de ondersteunende diensten die de netbeheerder moet inrichten;

5° de gegevens die de netgebruikers aan de netbeheerder, de gegevens van het ontwikkelingsplan inbegrepen moeten verstrekken;

6° de informatie die door de netbeheerder moet worden verstrekt aan de beheerders van andere elektriciteitsnetten waaraan het transmissienet is gekoppeld, teneinde een veilige en efficiënte exploitatie, een gecoördineerde ontwikkeling en de interoperabiliteit van het koppelnet te waarborgen.

7° de bepalingen op het gebied van informatie of van voorafgaande goedkeuring door de commissie van operationele regels, algemene voorwaarden, type-overeenkomsten, formulieren of procedures toepasbaar op de netbeheerder en, in voorkomend geval, op de gebruikers;

Overeenkomstig het technisch reglement, verduidelijken de contracten van de netbeheerder met betrekking tot de toegang tot het net de toepassingsmodaliteiten hiervan voor de gebruikers van het net, de distributeurs of de tussenpersonen op een niet discriminatoire manier.

Artikel 23, §2, vierde lid, van de elektriciteitswet bepaalt dat het directiecomité zijn adviezen overhandigt aan de minister binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek, behalve wanneer de minister een langere termijn bepaalt.

2.2. VERORDENING (EU) 2017/2196

2. Om de operationele veiligheid te waarborgen, de verspreiding of verergering van een incident tegen te gaan en aldus een wijdverbreide storing en black-outtoestand te vermijden, en om het elektriciteitssysteem efficiënt en snel te herstellen in geval van een nood- of black-outtoestand, wordt bij de verordening (EU) 2017/2196 van de Commissie van 24 november 2017 tot vaststelling van een netcode voor de noodtoestand en het herstel van het elektriciteitsnet een netcode vastgesteld (hierna: de Europese netcode E&R) met gedetailleerde voorschriften inzake:

- a) het beheer van de nood-, black-out- en hersteltoestanden door de transmissiesysteembeheerders;
- b) de coördinatie van het systeembeheer in de gehele Unie in nood-, black-out- en hersteltoestanden;
- c) de simulaties en tests ter waarborging van het betrouwbare, efficiënte en snelle herstel van geïnterconnecteerde transmissiesystemen in nood- of black-outtoestand naar normale toestand;
- d) de instrumenten en inrichtingen ter waarborging van het betrouwbare, efficiënte en snelle herstel van geïnterconnecteerde transmissiesystemen in nood- of black-outtoestand naar normale toestand.

3. Met toepassing van artikel 4(2) van de Europese netcode E&R zal iedere transmissiesysteembeheerder (TSB) de desbetreffende regelgevende instantie in overeenstemming met artikel 37 van Richtlijn 2009/72/EG de volgende voorstellen ter goedkeuring voorleggen:

- a) de voorwaarden om op te treden als aanbieder van beschermingsdiensten op contractbasis, overeenkomstig lid 4;
- b) de voorwaarden om op te treden als aanbieder van hersteldiensten op contractbasis, overeenkomstig lid 4;
- c) de lijst van SNG's (significante netgebruiker) die verantwoordelijk zijn voor de toepassing op hun installaties van de maatregelen die voortvloeien uit de verplichte eisen bedoeld in Verordeningen (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 en (EU) 2016/1447 en/of nationale wetgeving, en een lijst van door die SNG's toe te passen maatregelen zoals bepaald door de TSB's in artikel 11, lid 4, onder c), en artikel 23, lid 4, onder c);
- d) de lijst van in artikel 11, lid 4, onder d), en artikel 23, lid 4, onder d), bedoelde significante netgebruikers met hoge prioriteit of de beginselen die voor de vaststelling daarvan worden toegepast, en de voorwaarden voor het ontkoppelen en reacteren van netgebruikers met hoge prioriteit, tenzij dit door de nationale wetgeving van lidstaten is bepaald;
- e) de overeenkomstig artikel 36, lid 1, opgestelde regels voor de opschorting en het herstel van marktactiviteiten;
- f) specifieke regels voor onbalansverrekening en verrekening van balanceringsenergie in het geval van opschorting van marktactiviteiten, overeenkomstig artikel 39, lid 1;
- g) het testplan, overeenkomstig artikel 43, lid 2.

Artikel 4(3) van de Europese netcode E&R voegt daaraan het volgende toe: *“Indien een lidstaat dit zo heeft bepaald, kunnen de in lid 2, onder a) t/m d) en onder g), bedoelde voorstellen ter goedkeuring worden voorgelegd aan een andere instantie dan de regelgevende instantie. Regelgevende instanties*

en overeenkomstig dit lid door de lidstaten aangewezen instanties nemen binnen zes maanden na de datum van indiening door de TSB een besluit over de in lid 2 bedoelde voorstellen.”

4. Verder bepaalt artikel 4(5) van de Europese netcode E&R dat elke TSB uiterlijk op 18 december 2018 de regulerende autoriteit of de door de lidstaat aangewezen instantie in kennis stelt van het overeenkomstig artikel 11 uitgewerkte systeembeschermingsplan en het overeenkomstig artikel 23 uitgewerkte herstelplan, of ten minste van de volgende elementen van deze plannen:

a) de doelstellingen van het systeembeschermingsplan en het herstelplan, met inbegrip van de te beheren fenomenen of op te lossen situaties;

b) de voorwaarden voor de activering van de maatregelen van het systeembeschermingsplan en het herstelplan;

c) de motivering van elke maatregel, met een beschrijving van hoe deze bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het systeembeschermingsplan en het herstelplan, alsook de met de uitvoering van deze maatregelen belaste partij, en

d) de op grond van de artikelen 11 en 23 vastgestelde termijnen voor de uitvoering van de maatregelen.

5. Artikel 4(6) van de Europese netcode E&R voorziet het volgende: *“Indien een TSB op grond van deze verordening vereist of gemachtigd is om eisen, voorwaarden of methodologieën te specificeren, vast te stellen of overeen te komen die niet moeten worden goedgekeurd overeenkomstig lid 2, kunnen de lidstaten met betrekking tot deze eisen, voorwaarden en methodologieën voorafgaande goedkeuring van de regelgevende instantie, de door de lidstaat aangewezen instantie of andere bevoegde instanties van de lidstaat vereisen.”*

6. De TSB dient met toepassing van artikel 4(4) van de Europese netcode E&R de voorstellen bedoeld in artikel 4(2)(a) en (b) van dezelfde verordening ter goedkeuring in te dienen tegen 18 december 2018. Het systeembeschermingsplan en het herstelplan moeten worden betekend tegen dezelfde datum (artikel 4(5), artikel 11(1) en artikel 23(1) van de Europese netcode E&R).

3. OPMERKINGEN BIJ HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

3.1. VOORAFGAAND

7. In dit advies wordt het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, waarover het advies van de CREG wordt gevraagd, verder aangeduid als “het ontwerp van koninklijk besluit”. Het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe wordt hierna aangeduid als “het huidige federaal technisch reglement”.

8. De relatie met de vorige adviesvraag van de federale minister bevoegd voor energie betreffende de vervanging van het huidige federaal technisch reglement door een volledig nieuw federaal technisch reglement ontvangen op 1 augustus 2018 wordt niet uiteengezet in de brief van de Algemene Directie Energie van 21 september 2018.

De CREG veronderstelt dat de bedoeling van deze punctuele wijziging van het huidige federaal technisch reglement erin bestaat om vóór de deadlines voor het indienen door de netbeheerder van de documenten voorzien in de Europese netcode E&R (18 december 2018, zie paragraaf 6 van dit advies) de bevoegdheid voor bepaalde aangelegenheden bij de minister te leggen in plaats van bij de CREG, meer bepaald voor het geval dat de vervanging van het huidige technisch reglement door een volledig nieuw technisch reglement niet tijdig zou kunnen plaatsvinden.

9. De termen TSB en netbeheerder worden hierna door elkaar gebruikt.

3.2. DE GOEDKEURINGSBEVOEGDHEDEN VOOR DE FEDERALE MINISTER BEVOEGD VOOR ENERGIE

10. De CREG stelt vast dat de artikelen 1 tot 4 van het ontwerp van koninklijk besluit ertoe strekken:

- de goedkeuringsbevoegdheden bedoeld in artikel 4(2), (a) tot (d) en (g), van de Europese netcode E&R toe te vertrouwen aan de lidstaat, meer bepaald aan de federale minister bevoegd voor energie, op voorstel van de netbeheerder en na advies van de CREG (invoeging van een artikel 315/2 in het huidige federaal technisch reglement);

- een goedkeuringsbevoegdheid te voorzien voor de federale minister bevoegd voor energie van het systeembeschermingsplan en het herstelplan die de TSB moet opstellen met toepassing van de Europese netcode E&R, na advies van de CREG en in overleg met de minister bevoegd voor Economie; wat betreft het herstelplan wordt ook een advies gevraagd aan de Algemene Directie Crisiscentrum van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken en gebeurt het overleg tevens met de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken (invoeging van een artikel 313/1 en een artikel 315/1 in het huidige federaal technisch reglement).

- een informatieverplichting te voorzien voor de netbeheerder ten aanzien van de federale minister bevoegd voor energie (hierna: “de minister”) en de Algemene Directie Energie in het kader van de raadplegingen en ministeriële goedkeuringsbevoegdheden bedoeld in de ontworpen artikelen 313/1, 315/1 en 315/2 (invoeging van een afdeling II.2, die een artikel 315/3 bevat, in het huidige federaal technisch reglement).

Het ontwerp van koninklijk besluit houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe en tot vervanging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe, waarover de CREG een advies gaf op 28 september 2018¹, voorziet reeds deze toewijzing van goedkeuringsbevoegdheden aan de minister. De CREG herhaalt derhalve hierna haar opmerkingen in dit verband, hier en daar voorzien van verdere aanvullingen.

3.2.1. De goedkeuring van het systeembeschermingsplan en het herstelplan

11. Wat betreft het voorzien van een goedkeuringsbevoegdheid voor de minister van het systeembeschermingsplan (waarvan het afschakelplan een onderdeel uitmaakt) en het herstelplan, moet worden vastgesteld dat deze kan kaderen binnen artikel 4(6) van de Europese netcode E&R dat bepaalt dat, indien een TSB op grond van deze verordening vereist of gemachtigd is om eisen, voorwaarden of methodologieën te specificeren, vast te stellen of overeen te komen die niet moeten worden goedgekeurd overeenkomstig lid 2, de lidstaten met betrekking tot deze eisen, voorwaarden en methodologieën de voorafgaande goedkeuring van de regelgevende instantie, de door de lidstaat aangewezen instantie of andere bevoegde instanties van de lidstaat kan vereisen.

De Europese netcode E&R voorziet immers niet dat de voornoemde plannen moeten worden goedgekeurd. De Algemene Directie Energie argumenteert in haar brief van 21 september 2018 dat de geringe tussenkomst van de lidstaat in deze plannen niet te rijmen valt met de essentiële rol die deze plannen spelen in het crisisbeheer en onze bevoorradingszekerheid. Zij besluit: *“C’est pourquoi nous proposons une nouvelle architecture inspirée du plan de délestage, dans le cadre de laquelle la Ministre de l’Energie joue le rôle de pièce faîtière. Ce rôle est également à mettre en lien avec la Proposition de Règlement du Parlement Européen et du Conseil sur la préparation aux risques dans le secteur de l’électricité et abrogeant la Directive 2005/89/CE, introduite dans le cadre du paquet ‘Energie Propre’. Cette Proposition vise à garantir que tous les États membres mettent en place les outils appropriés pour prévenir les situations de crise dans le secteur de l’électricité, s’y préparer et les gérer. Dans ce cadre, il est prévu que la Direction générale de l’Energie, sous l’autorité de la Ministre, soit désignée comme autorité compétente. »*

De CREG heeft geen bezwaar tegen de goedkeuring door de minister van het systeembeschermingsplan en het herstelplan na advies van de CREG. De minister beschikt vandaag al over de bevoegdheid om het afschakelplan, onderdeel van de huidige reddingscode (het toekomstige systeembeschermingsplan), te bepalen met toepassing van artikel 312, §5, van het huidige federaal technisch reglement. De goedkeuring door de minister van het systeembeschermingsplan kan hiermee coherent beschouwd worden aangezien dit plan en het afschakelplan op die manier dezelfde vorm aannemen. De CREG vestigt niettemin de aandacht op het feit dat door de goedkeuring te voorzien door de minister van het systeembeschermingsplan en het herstelplan deze materie als een aangelegenheid van bevoorradingszekerheid beschouwd wordt.

12. Bij het opstellen/ontwerpen van het systeembeschermingsplan en het herstelplan dient de netbeheerder de CREG en de Algemene Directie Energie, met toepassing van de Franstalige versie van het ontwerp van koninklijk besluit, te raadplegen, terwijl er in de Nederlandstalige versie sprake is van een overleg met beide instanties. De Franstalige en Nederlandstalige versies van de Europese netcode E&R hanteren ook deze terminologie. De noties “overleg” en “consultatie” hebben echter een verschillende juridische draagwijdte in de Belgische rechtsorde (“overleg” gaat verder dan een “raadpleging” waarbij partijen de mogelijkheid hebben om hun mening te geven; het overleg vereist enerzijds een gedachtenuitwisseling en is er anderzijds op gericht een consensus te bereiken aan het

---

¹ Advies (A)1816 van 28 september 2018 over een ontwerp van koninklijk besluit houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe en tot vervanging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe.

einde van het overleg). De CREG veronderstelt dat een raadpleging het meest in lijn is met de bedoeling van artikel 11(1) en artikel 23(1) van de Europese netcode E&R; de woorden “in overleg met” worden dan volgens de CREG best vervangen door “na raadpleging van” in de Nederlandstalige versie van het ontwerp van koninklijk besluit om eenduidig te zijn. Deze raadplegingsvereiste voor de netbeheerder kan ten andere geen afbreuk doen aan de raadplegingsvereisten reeds voorzien in de Europese netcode E&R zelf.

Daarnaast is in het ontwerp van koninklijk besluit ook voorzien dat de goedkeuring van de voornoemde plannen door de minister gebeurt na advies van de CREG, wat positief is en enkel maar kan bijdragen tot een efficiënte inpassing van het crisisbeheer in de werking van de markt en dit ter bescherming van de eindverbruikers.

13. Zoals de Algemene Directie Energie aangeeft in de adviesvraag van 21 september 2018 is het de bedoeling dat het systeembeschermingsplan en het herstelplan, bedoeld in de Europese netcode E&R, in de plaats komen van de huidige reddingscode en heropbouwcode: “*Ces deux plans remplacent les actuels codes de sauvegarde et de reconstitution*”. Dit komt echter niet tot uiting in het ontwerp van koninklijk besluit, dat ertoe strekt een aantal bepalingen aan het huidige federaal technisch reglement toe te voegen, zonder evenwel de bepalingen daarin betreffende de reddingscode en de heropbouwcode (artikelen 312 tot 316) te wijzigen of te vervangen. Evenmin wordt in het ontwerp van koninklijk besluit bepaald wat het lot is van de bestaande documenten (de reddingscode, het afschakelplan vastgesteld bij ministerieel besluit van 3 juni 2005 dat daarvan deel uitmaakt en de heropbouwcode) in afwachting van de goedkeuring van de nieuwe wettelijke documenten (het systeembeschermingsplan waarvan het afschakelplan oftewel ontkoppelingsplan deel uitmaakt en het herstelplan).

Vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid is het volgens de CREG dus nodig om in het ontwerp van koninklijk besluit bepalingen daaromtrent op te nemen. Volgens de CREG is het meer bepaald noodzakelijk om de bestaande bepalingen betreffende de reddingscode en de heropbouwcode te schrappen mits opname van een overgangsbepaling die bepaalt dat de huidige reddingscode met inbegrip van het afschakelplan, en de huidige heropbouwcode, van kracht blijven zolang het nieuwe systeembeschermingsplan met inbegrip van het afschakelplan oftewel ontkoppelingsplan (cf. infra), en het nieuwe herstelplan niet werden goedgekeurd door de minister. Het behoud van de bestaande bepalingen zou een belangrijke rechtsonzekerheid met zich meebrengen rekening houdend onder meer met het feit dat artikel 315 van het huidige federaal technisch reglement bepaalt dat: “*De heropbouwcode kan op elk moment door de netbeheerder worden gewijzigd. De aldus aangebrachte wijzigingen hebben slechts invloed op het ogenblik van de kennisgeving van deze wijzigingen door de netbeheerder aan de partijen met wie hij een contract heeft afgesloten zoals bedoeld in artikel 312, § 1*” (eigen nadruk - zie in dezelfde zin artikel 313 van het huidige federaal technisch reglement wat betreft de reddingscode). Dit komt in strijd met het feit dat het herstelplan voortaan zal worden goedgekeurd bij ministerieel besluit, waarbij de inwerkingtreding van een dergelijk besluit niet afhankelijk kan worden gemaakt van de kennisgeving ervan door de netbeheerder aan zijn eigen contractanten. In dit kader valt overigens moeilijk te begrijpen waarom het ontwerp van koninklijk besluit zich niet inspireert aan de bepalingen die voorzien zijn in het ontwerp van koninklijk besluit houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe en tot vervanging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe, waarover de CREG een advies gaf op 28 september 2018².

---

² Zie voetnoot 1.

3.2.2. De goedkeuring van de aangelegenheden bedoeld in artikel 4(2), (a) tot (d) en (g), van de Europese netcode E&R

14. Wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 4(2), (a) tot (d) en (g), van de Europese netcode E&R is het zo dat deze bevoegdheden met toepassing van deze netcode in beginsel aan de regulator toekomen. Artikel 4(3) van de Europese netcode E&R biedt weliswaar de mogelijkheid aan de lidstaat om te voorzien dat deze voorstellen ter goedkeuring worden voorgelegd aan een andere instantie dan de regelgevende instantie.

De CREG noteert dat de minister, conform de mogelijkheid die de Europese netcode E&R biedt aan de lidstaat, de goedkeuringsbevoegdheden opgenomen in artikel 4(2) punten (a) tot (d) en (g) als haar verantwoordelijkheid beschouwt, doch na advies van de CREG.

Niettemin geeft de Algemene Directie Energie in haar brief van 21 september 2018 aan dat het ontwerp van koninklijk besluit kan worden aangepast indien de CREG het verkieslijk acht om zelf de voorwaarden om op te treden als aanbieder van beschermingsdiensten en als aanbieder van hersteldiensten op contractbasis, bedoeld in artikel 4(2), punten (a) en (b), van de Europese netcode E&R, goed te keuren: *“ Après discussion avec vos services, il est apparu qu’il pourrait être préférable que la Commission conserve la compétence d’approbation en ce qui concerne les modalités et conditions générales régissant le rôle des fournisseurs contractuels de services de défense et de reconstitution, visée à l’article 4, paragraphe 2, literas a) et b). Dans la mesure où cette position serait confirmée dans l’avis officiel, le projet d’arrêté royal pourrait être modifié en ce sens. »*

De CREG is inderdaad van mening dat de goedkeuringsbevoegdheid opgenomen in artikel 4(2) punten (a) en (b) van de Europese netcode E&R beter kan worden gerekend tot haar bevoegdheden. Zoals voor alle ondersteunende diensten, is het door de TSB contracteren van beschermings- en hersteldiensten in de markt, een activiteit die valt onder de controle van de efficiënte marktwerking. Overeenkomstig de elektriciteitswet is de CREG onder meer belast om bij te dragen tot de verzekering van de ontwikkeling van veilige, betrouwbare en efficiënte netten en van een efficiënte werking van de markt. Bijgevolg is het aangewezen dat de CREG belast wordt met de goedkeuring van de modaliteiten en voorwaarden voor het contracteren van alle ondersteunende diensten. Hiermee wordt dan tegemoet gekomen aan de coherentie van controle en verantwoordelijkheden.

De CREG heeft geen bezwaar dat de minister de overige aangelegenheden goedkeurt, meer bepaald de elementen bedoeld in artikel 4(2), punten (c), (d) en (g), van de Europese netcode E&R, na het advies van de CREG. Deze adviesbevoegdheid voor de CREG sluit aan bij haar adviesbevoegdheid met betrekking tot de goedkeuring door de minister van het systeembeschermingsplan en het herstelplan. Bovendien vergemakkelijkt een adviesbevoegdheid van de CREG een Europese afstemming van deze plannen aangezien niet iedere lidstaat zal afwijken van de initiële toekenning van deze goedkeuringsbevoegdheid aan de regulerende instantie zoals voorzien in de Europese netcode E&R. De elementen bedoeld in artikel 4(2), punten (c) en (d), van de Europese netcode E&R maken ten andere deel uit van het systeembeschermingsplan en het herstelplan, die de minister in hun geheel zal goedkeuren na advies van de CREG.

3.2.3. De informatieverplichting voor de netbeheerder

15. Het ontworpen artikel 315/3 voorziet een informatieverplichting voor de netbeheerder ten aanzien van de minister en de Algemene Directie Energie in het kader van de raadplegingen en goedkeuringen bedoeld in de ontworpen artikelen 313/1, 315/1 en 315/2. Aangezien ook de raadpleging van de CREG is voorzien in deze artikelen, acht de CREG het wenselijk dat deze informatieverplichting voor de netbeheerder wordt uitgebreid met de informatie die de CREG opvraagt. Om die reden adviseert de CREG om in het ontworpen artikel 315/3 de woorden “door de

minister of door de Algemene Directie Energie” te vervangen als volgt: “door de minister, de Algemene Directie Energie en/of de commissie”.

3.3. OVERIGE OPMERKINGEN

16. De preambule van het ontwerp van koninklijk besluit vermeldt in de overwegingen het koninklijk besluit van 18 april 1988 tot oprichting van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de regering. Enerzijds vormt dit koninklijk besluit geen rechtsgrond voor huidig ontwerp van koninklijk besluit en anderzijds machtigt het artikel 3, tweede lid, waarnaar wordt verwezen, de minister voor binnenlandse zaken om bijkomende bevoegdheden toe te kennen aan dit centrum, terwijl het in voorliggend geval de Koning is die nieuwe bevoegdheden toekent. De verwijzing naar dit koninklijk besluit van 18 april 1988 is dus niet pertinent.

17. De terminologie gebruikt in de Nederlandstalige en Franstalige versies van de Europese netcode E&R is de volgende: “systeembeschermingsplan”/”herstelplan” en “*plan de défense du réseau*”/”*plan de reconstitution*”.

In het ontwerp van koninklijk besluit wordt geen consequent gebruik gemaakt van deze termen (“beschermingsplan”/”heropbouwcode”/”*plan de défense*”). De CREG adviseert om de terminologie van de Europese netcode E&R over te nemen en een definitie voor beide termen op te nemen in artikel 1 van het federaal technisch reglement, verwijzend naar de Europese netcode E&R.

18. In de Franstalige versie van het ontworpen artikel 313/1 is sprake van “*le plan de défense du réseau, en ce compris le plan de délestage*”, terwijl in de Nederlandstalige versie ervan wordt gesteld “het beschermingsplan voor het net alsook het afschakelplan”. De Franstalige versie geniet de voorkeur omdat daaruit blijkt dat dit plan een onderdeel vormt van het systeembeschermingsplan, wat in lijn is met artikel 11(5)(b)v) van de Europese netcode E&R. De Nederlandstalige versie vergt aanpassing vanuit dit oogpunt.

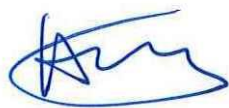
Om nauwer aan te sluiten bij de terminologie van de Europese netcode E&R, waaronder artikel 11(5)(b)v), past het overigens om de termen “ontkoppelingsplan” en “*plan de déconnexion*” te hanteren in plaats van “afschakelplan” en “*plan de délestage*”.

4. CONCLUSIE

19. De CREG adviseert om rekening te houden met haar opmerkingen uiteengezet in deel 3 van dit advies.

****

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het directiecomité

BIJLAGE

Ontwerp van Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe